

MAGYAR KURIR

A' FELSEGES CSASZAR ES APOSTOLI KIRALY KE-
GYELMES ENGEDELMEBOL.

Indult Bétsból, Pénteken Aprilis 7-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Abból, a' mit a' Bétsi Udvari újság-
mak a' múlt Keddtől fogva kijött darabjai-
ban ezen országról találunk, elégnek tart-
juk a' következendőkét szórolszóra ide
tenni: —

Az a' katona Systema, úgy mond,
mellyel Bonaparte Frantzia országba visz-
sza jött 's Parisig előnyomult, a' hol ő azt
a' fő hatalmat, a' melyről közönséges kö-
tések által a' nemzetnek nyilvános ki-
vántásával meg egygyezőleg 's ennek való-
ságos javára nézve lemondott vala, magá-
nak ismét vissza ragadta, mind nagyobb-
nagyobb mértékben kezd kifejtődni.
Itt most csak a' katona munkálkodik 's ez ad-
ja a' hangot; és ha szintén azon vidékeken,
a' hol Bonaparte keresztül utazott, a' pa-
rasztság, mint ezen útózásnak leírásában
erössítettik, örvendezve a' katonasággal
egygyütt kiáltozott is: mindazonáltal vala-
meddig a' polgári társaság fenn-áll, ebben
soha nem fogják csak a' parasztok, vala-
mint szintén a' katonák sem, a' nemzetet
vagy ennek képviselőit tenni. A' valósa-
gos nemzet, t. i. a' jószágos emberek,
kereskedők, tudósok, a' nemesebb mester-
ségeknek folytatói, 's több e' félek, most
mialta mind meg siketültek volna Fran-
tzia országban; halgatnak, 's ez által elég-
gé kinyilatkoztatják, melly kevéssé fejez-

ze-ki ez az ő nyakokba taszított új rend
és új uralkodás azt a' nemzeti akaratot,
a' mellyet Bonaparte illy sokszor emleget.
Ezek az eszmélődések kinek-kinek önként jö-
nek elméjébe, midőn a' Monitörben Mártzius'
24-dikén kijött tudósításokat olvassa, a'
mellyekben még is talál a' közönséges er-
költsi ember annyi vigasztalást, hogy lát-
hatja belőlők, hogy tsakugyan hűségesek
maradtak némely Frantzia Marschalok az
ő hittel tett fogadásaikhoz, és úgy látszik,
hogy a' magok Királlyok' ügyét betsülete-
sen védelmezték. Az említett tudósítások
e' képpen következnek a' Monitörben: —

„A' Bellunói Hertzeg (Victor) a'
második osztálybéli armárával a' Császár
ellen Párisból útnak indulván, 's az ő Rege-
mentjei, a' Császárnak közeledését megért-
vén, egymásután mind felszurkálták a' há-
rom színű bokrétát, mellyet a' Hertzeg lát-
ván, eltávozott tőlők, és ők tovább foly-
tatták útjokat a' magok régi bokrétáikkal.
A' 3-dik és 4-dik osztályokban, a' Préfek-
tusnak 's némely Generálisoknak minden
iparkodásaikkal mellett is előrántották, a' nép,
a' katonák, 's az ő tisztjeik a' régi nemzeti
bokrétát. Oberster Jacqueminot, a'
Reggioi Hertzeg (Oudinot) Adjutánsa, ma
(24-dikben) a' katona parádeu adta által
azokat a' köszöntő irásokat, mellyeket
ezen két osztályokból külömbkülömb se-
regek küldöttek a' Császárnak. Valamint

Burgundiában és Franche-Comtében, úgy Alsatziában is mindenütt három színű zászlók lobognak. Gen. Pajol Orleansban felszúratta vala a' három színű bokrétát, de Marschal St. Cyr oda érkezvén őtet fogásra tétette, 's a' kapukat, hogy a' Császárhoz által partolni akaró katonák ki ne mehessenek, bészáratta; az első vasas vitéz Regiment azonközben ezen kapukat kitörte, melynek látására St. Cyr elenyészett. Rouen és egész Normandia felszurta a' nemzeti bokrétát, a' melly után Castries úr Diepebe vévén-bé magát, hajóra ült. Bretagne tartományában nagy hazafiuságot mutatott a' nép nevezetesen Rennes városában; Piré és Bigorre Generálisok tisztjeikkel és Regimentjeikkel egyetemben irásokat küldöttek-bé a' magok buzgóságok felől, 's az után útnak indultak, hogy Hertzeg Bourbonn megátadják, a' ki 20 dikban hagyta vala oda Angers városát. Angoulême Hertzegné Bourdeaux városát oda hagyta; s' hajóra ült. Hertzeg Angoulême 20-dikban elment Nismes városából; néhány fegyveres csapatok utánna indultak, hogy a' tenger' partjától elszorítsák. Marsiliában még az utolsó tudósításoknak elindulásokkor fejr bokrétát hordoztak; laistromot nyitottak, hogy az emberek abba ne veiket béirván a' Császár ellen mennyenek; a' katonaságban forrott a' méreg, hogy a' népet a' lázasztók által eltsábittatni és zendülést gerjeszteniszemlelte; az Erelingi Hertzeg (Massena) a' lármázóknak zabolán való tartatásokon iparkodott. Eddig kétségkívül ott is letsendesítette a' Császár' Párisba lett megérkezésének híre a' lármázókat. A' Touloni lakosok leg jobb hazafiui buzgósággal felszurta a' nemzeti bokrétát.

„A' Császár (így szoll a' 25-dikben költ Monitor) ma mustrát tartott a' Thuillieria udvarán a' Lefol és Düfour Generálisok osztályaikkal 's a' régi testörző seregbeli Granadirosokkal és Vadászokkal. Egy-

gyik ezek közzül által adta a' Császárnak a' Batalion régi Sassát, melynek ő mind ez ideig gondját viselte. A' Császár azt a' szívéhez nyomta és a' tisztekhez egy beszédet intézett. A' seregek örvendezve kiáltoztak. A' Császárhoz minden felől érkező köszöntő irások ilyen formálog fejezik ki magókat minnyájan: —“

„Frantzia ország és a' Császár nintsenek többé egymástól elszakadva. A' gyáva szívűek a' hazát elárulták vala; az ország a' maga Fejedelmével együtt, erejét és a' maga ditsósságének érzését is elvesztette vala. Ez az armáda, melly magát a' hazára nézve ily érdemessé tette, a' gyalázat és felejdékenység tárgya lett; valami kevés számu, másokat kiszorító jusokkal bíró emberek kapták-el annak titulusait, méltóságait, és megérdemelt jutalmait; a' régi szolgaság által fenyegettetett népnek 's a' vitézeknek Ohajtásaik által hivattatván, ismét megjelent közöttök az ő Császárjok, 's az ő szíveikben ismét felelevenedett a' nemzeti bétsületnek érzése 's az ő régi intézeteinek nagysága. Mi esküszünk, hogy a' Császárnak és az ő Házának törvényei alatt akarunk élni 'halni.“

Ezen tzifra tudósítások után következnek ugyan tsak a' Monitorben számos Dekretomok, a' mellyekről azt lehet átaljában megjegyezni, hogy ezek által a' Királytól tétetett minden bölts végzések megváltoztattak. Több az, hogy egygyik ezen Dekretomok közzül még a' könyvel való kereskedésnek kormányozását is minden Censúrával és Censorokkal egygyütt eltörli 's határ nélkül való nyomtatásbéli szabadságot állit vissza, annak nevében (a' mi legnevezetesebb) a' ki eddig ezen szabadságnak leg nagyobb üldözője volt, 's minden igazságnak közönségessé való tétetését irtózással gyűlölte.

A' Mártzius' 26-dikán kijött Monitor ezeket írja maga magáról: — „A'

Monitör ezen túl nem fog hivatal szerént való újságlevél lenni. Ennekutánna minden hivatal szerént való tikkelynek valamelyik Minister' kezessége alatt kell kiadattni. Ez után tsak a' Törvények' Bulletin nye tartatik hivatal szerént való nyomtatványnak."

Az után következnek nem tsak ezen Monitörben, hanem minden Párisi újságokban, a' Hadi Minister' kezessége 's ilyen cím alatt: *Hivatal szerént való tikkelyek*, a' következő tárgyak. —

„A' Trevisói Hertzeg (Mortier) tudósításainak sümházatja: A' Bourbon Familiának feje (a' Király) Gróf Lille Mártzius' 23-dikán delután Lille várát és Frantzia országot ide hagyta, hogy Meninbe meujen (Flandriába). Az Orléansi Hertzeg is elment 24-dikben Lilleből, útját Toúrnyay felé vévén. Valenciennes, Maubeuge, Avesne, Landrecies, Quesnoy, Condé, Dünkirchen, Gravelines, Bergues, egy szóval az északi minden Frantzia várak, kifüggesztették a' nemzeti zászlókat. Tsak egy szempillantig is meg nem zavartatott a' tsendesség ezen 16-dik katona osztályban. —

„A' Reggioni Hertzeg (Oudinot) tudósításainak sümházatja, 23-dikben: Metzben és a' napkelétre fekvő minden Frantzia várakban azon egy lélek uralkodik a' nép és katonák között; mindenütt a' nemzeti zászlók lobognak és a' három színü bokréta bordoztatik. —

„A' Császár Adjutánsa Gróf Kaffarelli tudósításainak sümházatja Martz. 23-dikán: Bretagne tartományában tsendesség uralkodik. Rennesben a' Császár' mejképét győzedelmi örvendezéssel hordozták széllyel. Ezen napnyúgoti vidékeken schol el nem vettek semmit a' Státus' kassáiból. A' Vendének fellázasztathatása azok előtt is tsak képzeldés' játékanak látszik lenni, a' kik azt munkába akarták venni. A' Hertzeg Bourbon

Angliába való általevezésére Nantesben megtétettek a' készülétek.

Mídon Mártzius 25-dikén, így szoll a' Monitör, a' Császár a' Thuilleria udvarán 10 gyalog, 6 lovas és 2 ágyúzó Regimenteknek mustraját tartotta, nem volt ezen Regimentnek egy ember hijjok, kivéven a' 4 dik Regimentnek Obersterét, a' ki rossz magaviseletéért letétetett. A' tiszték a' mustraközben a' Császár körül özsze gyülekeztek, a' ki e' képpen szollott hozzájuk: — Köszönet nektek és a' Frantzia népnek, hogy a' Császári thrónus ismét vissza állott, a' melly már az egész országban megesmértetett, a' nélkül, hogy egy tsepp vér kiontatott volna. Gróf Lille, Gróf Artois, Hertzeg Berry, Hertzeg Orleans, túl mentek a' mi északi határainkon, idegen földön keresvén magoknak menedék helyet, Néhány Chouans csoportok organizálni akarták magokat Poitouban és a' Vendében, de a' mellyeknek széllyel oszlattatásokra elégségesek valának nébány arra felé közelítő Batalionok és a' népnek gondolkodása módja. A' Bourboni Hertzeg, a' ki abban foglalatoskodott, hogy ezen tartományokban támadást gerjeszzen, már hajóra ült Nantesben; 's több e' felék.

A' *Journal General de France* azt erőssíti, hogy Napoleon eloszlatta a' Lyoni nemzeti lovasságot, azért, hogy nem adot kísérelő csoportot az Artésiai Grófnak mikor onnét eltávozott, és Páris felé vissza indúlt.

Marschal Suchet megérkezett Strasburgból Párisba. — Marschal Jourdan Mártzius 25-dik napján megjelent a' Napoleon udvarló palotájában. — Marschal Augereau (a' Castiglionei Hertzeg) megnyerte, hogy jószágába kiútozhassék.

A' Párisi Monitör hosszasan kiadta a' *Napoléon* Elba szigetétől fogva Parisig va-

16. katonás útözását, melly egy valóságos románhoz hasonlító előadás. Mi is ide tesszük summásan: —“

„A' Császár, úgy mond, tud sittatván a' felől, hogy a' Frantzia nép minden jussait, a' mellyeket 25 esztendőig való tsatázásai és győzedelmei által szerzett vala magának, elvesztette, és hogy a' Frantzia armádáknak betsülete megtámadtatott legyen: eltökéltette magában, hogy ezt az állapotot megváltoztassa, a' Császári thrónust, melly tsak egyedül szolgálhat kezeségül a' nemzet' jussaiért, vissza állítsa, 's azt a' Királyi thrónust elenyésztesse, mellyet a' nép számkivetett vala, azért, minthogy ez tsak a' nemzet' kevés részének fogja pártját. Februárius' 26 dikán estvéli 5 órakor ült-fel egy 26 ágyus *Brigge*, 400 testőrökkel. Más három hajókra, mellyek a' kikötőhelyben találtatván elfoglaltattak, felültek még 200 gyalog katonák, 100 Lengyel-lovasok, és egy 200 emberekből álló Flanquör (a' sereg' szárnyait fedezni szokott) Batalion. Eleintén kedvezni láttatott a' szél, és a' hajó Kapitánya *Chautard* reménlette, hogy a' sziget körül tsavargó Anglus és Frantzia hajókat virattig hátokmegé hagyhatják. De megtsalatott, minthogy alig érkeztek *Elbának St. Andre* nevű tsutsához, hogy a' szél eltsendesedett, 's virattig tsak 6 tengeri-mertföldet tehettek, 's még tsak *Elba* és *Capraja* között lévén, a' vigyázó hajókat magok körül szemlélték tsavarogni. A' környülállás veszedelmesnek látszott lenni, többek a' hajósok közzül úgy itéltek, hogy jó leszen vissza térni 's *Porto-Ferrajóba* bévezni: de a' Császár azt parantsólta, hogy tsak folytatni kell az útát, azt tartván utolsó égyetlenegy módnak a' megmenekedésre, hogy a' Frantzia vigyázó hajókat tegyék magokévé. Ezen hajók voltak egy *Brigge* és két *Fregát*, a' mellyeken ülő emberek felől tudni lehetett azt, hogy hajlandók lesznek a' Császárhoz való állásra,

's a' három színű *Bokrétának* felszurására. Dél után erőssödni kezdett a' szél, és 4 órakor *Livornó'* táján voltak az útasok. Egy *Fregátot* 5 órányira, mást a' *Korsikai* part felé, egy *Linea* hajót pedig egyenesen feléjük evezni, szemlélték; 6 óratájban pedig éppen melléjük érkezett egy *Frantzia* *Brigge*, úgy hogy meg is esmerték, hogy a' *Zephir* nevű legyen, a' mellyet *Andrieux* nevű egy igen jó hazafi indulatú Kapitány vezérel. Némelyek úgy itéltek, hogy jó leszen ezt meg szollítani 's fel szúrtni velle a' három színű zászlót: de a' Császár tsakugyan jobbnak találta meg parantsólni a' maga katonáinak, hogy főrevalóikat vegyék-le 's bújjanak-el a' fedél alá, 's ha külömben elevezhetnek a' *Frantzia* *Brigge* mellett, tehát ne adják néki tudtára célzásokat. *Taillade* nevű hajóshadnagy a' Császár *Brigge*jén, és *Andrieux*, jól esmerték egymást, 's mihellyest annyira közelitettek egymáshoz hogy a' szót hallani lehetett, beszélgettek együtt. Kérdezte *Taillade* *Andrieuxtól*, hogy nem izen-é valamit *Genuába?* 's azután még néhány komplementot mondván egymásnak, végezetre a' nélkül elváltak egymástól, hogy tsak gyaníthatta volna is *Andrieux*, hogy mit vigyen ez a' töredékeny hajó. Februárius 2-8dikára viradó éjjel jó kemény szélünk volt. Viradólag még egy 74 ágyus hajót szemléltünk-meg, de a' melly nem láttatott réánk ügyelni; 28-dikban reggel szemünkbe tűntek a' *Nolisi* partok, és déltájban *Antibes*. Martzius' 1-ső napján reggeli 8 órakor béveztünk a' *Juani* öbölbe. A' Császár először 25 embert küldött-ki a' testőrök közzül a' partra, oly rendeléssel, hogy ha ott *battériát* találnak, azt foglalják-el. Ezen csoportnak az a' gondolatja jött, hogy az *Antibesben* őrizeten lévő *Bataliont* részünkre megnyerje, 's bément oda vigyázatlanul; mert az ott lévő *Királyi Komendans* a' hidat felvonatta, 's a' kaput bezáratta; az ő emberei fegyverhez

kaptak, de tsakugyan meg betsülték azt a bekrétát, melly hajdan kedves volt előttök; tisztelettel viseltettek az idős katonákhoz. Azonban tsakugyan nem volt a Kapitányunk' próbatétele szerentsés, 's az ő emberei fogságban maradtak. Délutánni 5 óráig véghez ment a *Juani* partra való kiszállás, a' fegyveresek a' föld' feljövetele előtt tanyába szállottak; a' Császár még ezen éjjel útnak indúlt innét a' maga maroknyi vitézeivel; 2-dikban estve, 20 órai útozás után, Cannes, Grasse, és St. Vallier nevű helyen által *Ceranon* nevű faluba érkezett; *Cannesben* oly indulattal fogattatott, melly első jeleül szolgált az ő próbatétele' jó következéseinek. —

„Mártzius' 3-dikán *Varemben* halt, 4-dikben *Dignében* ebédelt a' Császár. A' föld' népe az egész Alsó Alpesi Departamentben, hallván, hogy megérkezett a' Császár, össze szaladott az országútra, oly módon kimutatván a' maga jó indulatját, hogy azt kétségbe hozni többé nem lehetett. Gen. *Cambronne* 40 Granadinosokkal előre küldettétvén, 5-dikben elfoglalta a' *Sisteroni* hidat és erősséget. Ezen éjjel *Gapban* halt a' Császár 50 emberekkel; a' *Dauphine* vidékeken való népnek a' Császár' megjelenése miatt, 's a' nemesség ellen való gyűlölségre nézve kimutatott tüzes felbuzdulása, eléggé kinyilatkoztatta annak ohajtásait. *Gapot* 6-dikban délutánni 2 órakor hagyta-el a' Császár, a' midőn a' lakosok mind az utak mellett állottak. Midőn a' *St. Bouneti* lakosok látták volna, hogy melly kevés fegyveresek kísérik a' Császárt; azt projektálták, hogy fére kell verni a' falukon a' harangokat, és az egész népet fel kell költeni a' Császár kísérésére: de a' ki ezt az ajánlást (gondolni lehet, mitsoda okból) nem fogadta-el. A' Császárnak a' katonasághoz és a' néphez, 's az ő testőrzoinek a' magok fegyveres pajtásaihoz intézett proklamatiókból *Gapban* néhány ezer nyomtatványok készítették vala, a' mel-

lyek villámláshoz hasonlító sebességgel szellyel repültek egész *Dauphine* tartományában. Ez nap' (6 dikban) éjjel *Gapban* halt a' Császár. A' Gen. *Cambronne* előlmenő tsapatjának 40 emberei *Mure* mellé előnyomúlván szembe találkoztak egy 6000 emberekből álló seregnek szélső tsoportjával, a' melly sereg' a' Császár' további előnyomulásának meggátolására küldetett vala ki *Grenoble* ből. Gen. *Cambronne* beszélteni akart annak szélső vigyázóival, de olyan választ kapott tőlök, hogy a' nékiek meg volna tiltva, melly után ezen szélső vigyázók tsakugyan vissza vonták *Grenoble* felé magokat 3 órányira. Megértvén ezen történetet a' Császár, oda maga elment, a' hol az 5 ik Regimentből egy Bataliont, egy Szapör és Minör Kompániát, valami 7 vagy 8 száz embert talált, sorban állva, 's oda küldötte *Roul* nevű Svadronyos Kapitánt, hogy jelentse meg nékiek a' Császár' megérkezését: de ez sem mehetett annyira, hogy meghalgattatott volna, mint hogy meg volt parantsoltatva a' katonaságnak, hogy semmi közösülésbe belé ne avatkozzék. Már most le szállván lovárul a' Császár egyenesen szembe ment a' Batalionnal, 's testőrzoitől kísértetvén 's magát meg esmértetvén, így szóllott: A' ki a' Császárt meg akarja ölni, most meg ölheti — a' melyre ilyen közönséges felkiáltást kapott feleletül: Éljen a' Császár! Ez a' vitéz Regiment a' Császár vezérlése alá tartozott volt az ő Olasz országi táborozásaiban. A' Császári testőrzók és a' katonák végezetre egymással össze ölekeztek; az utolsók azonnal letépték kalapjaikról a' fejr pántlikát, 's az örömtől megrészegülve a' három színt tettek fel, melly után ismét sorba állittatván e' képpen szóllott hozzájuk a' Császár: Én egy maroknyi vitéz tsoportal jövök, mint hogy a' néphez és hozzátok tartok számot; a' *Bourbonok*' thrónussa törvénytelen, mint hogy azt nem a' nép állította fel; ellenére van a' nemzet' akarat-

jának 's az ország' javának, minthogy csak néhány familiának javára céloz. Kérdjétek meg atyaitokat, kérdjétek meg a' minden felől ide öszszegyülekező népet: meghallhatjátok ezeknek szájokból, hogy mitsoda lában álljanak a' dolgok. Tizedek, kiszorító jusok, fendalis szolgálatok, 's mind azok a' visszaélések fenyegetik őket, mellyektől őket a' ti iparkodásaitok meg szabadították vala. Nem igaz-e a' mit mondok, falusi lakosok? — Igaz biz az, így feleltek a' körülállók egy szájjal; ismét a' föld' göröntseibe akartak kötözni hennünket. Mint egy angyal, úgy jön az Ur a' mi szabadításunkra. —

„Most már egyenesen a' Grenoble várát oltalmazó sereg ellen kívántvezéreltetni ezen 5-dik Regiment béli Batallion. A' szünetlenül sokasodó nép között kellett elmenni. A' Vicellei nép így szollott: Itt nállunk van a' revolúciónak születése' helye; itt fog még egyszer feltámadni a' Frantzia szabadság; innét fogja Frantzia ország a' maga ditsőségét és függetlenségét még egyszer meg szerezni. —

„A' Császár noha esőszen el vala fáradva, tsakugyan bé akart menni még ezen estve Grenoble várába, a' midőn éppen az a' hír érkezett-meg eleibe, hogy Oberster Labedoyere a' Frantzia országot elborító gyalázat által mélységesen megillettetve lévén, Regimentjével egyetemben a' várban lévő őrző seregnek több részét odahagyta, és sietve jön, hogy magát a' Császárhoz tsatolja, a' mi fél óra múlva meg is történvén, kettőztette a' Császár' sereginek számát, a' ki már 9 órakor a' Grenoblei külső városban volt, a' honnét a' seregeket mind bevitték vala a' várba, 's

ennek kapuit bezárták: hanem a' vár fokokon 2000 Sapörök, mind régi, és ditsőséges sebekkel befedeztetve lévő katonák, 's éppen az a' 4-dik Ágyúzó Regiment, melybe a' Császár 25 esztendőknél előtte mint Kapitány úgy lépett vala bé, továbbá az 5-dik Regimentnek más két Batalionyai, a' tizenegygyedik Linea 's huszadik Huszár Regiment, 's ezeknek hátok megett a' Nemzeti Testörzök 's a' város' lakosi, állván, mind ezek Éljen a' Császár kiáltással töltötték-bé a' levegőt, 's a' kapuk bétörtetvén a' Császár 10 óratájban az örömtől részeg fegyveresek és sokaság között bement a' várba.

„Más nap' minden tisztviselői Karok a' Császár' tiszteletére mentek; 's ezek is éppen azon a' hangon beszéltek, mellyen az előtt a' katonaság; minnyájok úgy nyilatkoztatták ki gondolkodásaikat, hogy az idegen erő által réájok taszított Fejedelmek, nem volnának törvényesek, és hogy az ember semmi olyan Fejedelmek eránt tett ígéretei által nem volna megkötötve, a' kik nem kellenek a' nemzetnek. Ez nap (8-dikban) katonai mustrát tartott a' Császár, a' hol az egész Departamentbéli nép jelen volt. Ez a' kiáltás hangzott minden felől: Nem kellenek nekünk a' Bourbonok! Éljen a' Császár, és az általunk választott országlás.

(Végezte a' Toldalékban következik).
Jobbitások.

A' 27-dik számú Kurirnak 156-dik lapján az első hasábnak 2-dik sorában ezt a' két szót, azért reggel, meg kell fordítani, így: reggel, azért. — A' 160-dik lapon az első hasábnak 7-dik sorában a' nyoltzvan után kimaradott ez: ezer.

Aprill's 5-ik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 404 5/8 [forintot Váltó-
zédulában. Egy Cs. aranyért 19 forintot 1 1/2 kr.

Rendkívül való Toldalék,

A' Magyar Kurir 28 ik darabjához.

*Folytatása a' Bonaparte katonái út-
zásának.*

„Ezen mustra után haladék nélkül útnak indúlt az őrző sereg Grenobelből, és kettőzött marschal sietett Lyon felé. Szembetűnő dolog vala az, hogy azok a' 6000 emberek, kikből ez a' sereg állott, azon egy szempillantásban szurták fel a' nemzeti bokrétát, és mindenik régi kopott bokrétát szurt-fel. Ezek annak, az ólta, hogy azt letenni kéntelenítették, jó gondját viselték a' magok tarisznyáikban; Grenobelben még tsak egygyet sem vásároltak. —

„Kilentzedikben éjjel Bourgoinben hált a' Császár; a' sokaság és a' buzgokodás szüntelen nevedett: — Régen vár-
tuk Felségedet, így kiáltoztak ezen betsü-
letes emberek; végre megjelene Felséged,
hogy a' nemesség mérészsegeitől, a' papság-
nak igasságtalan kivánságaitól, 's a' meg-
alatsonyító idegen járomtól bennünket meg-
szabadíttson. —

„A' Császár' útozása Grenobeltől fogva Lyonig tsupa győzedelmi pompazás vala; a' Császár elbágyadva lévén, felfedelű hintóban ült, 's tsak leptetve hajtattott; a' parasztok sokasága mindenütt énekelve tolongott körülötte, melyből reá lehetett esmer-
ni a' Dauphinei népnek jó indulatjára: —
„Itt, e' képpen szollott a' Császár, itt talá-
lom-fel én ismét azt a' gondolkodás' mód-
ját, a' melly éngemet 20 esztendőök előtt
arra indított, hogy Frantzia országot Nagy
Nemzeti nevezettel köszöntsem. Igen is,
nagy nemzet ez, (t. i. ez a' Dauphinei
éneklő nemzet), és örökké az is fog ma-
radni. —

Azonközben Gróf Artois, Hertzeg
Orleans, megérkeztek vala néhány Mar-
schalokkal egyetemben Lyonba, 's a' pénzt

a' katonáknak, 's az ígéretek a' tisztek-
nek bőségesen osztogatták. A' Guillotiere
és Morand névű hidakat elakarták rontatni.
A' Császár nevette ezeket a' szegény készü-
let-tételeket; a' Lyoniak' és az ott őrizet-
ten lévő katonaság' jó indulatja felől pe-
dig nem kétségeskedhetett. Azonközben
tsakugy parantsolta Gen. Bertrandnak, hogy
Mirbelnél szereztessen össze néhány
hajót a' végre, hogy ott a' következő éjjel
által menyen, hogy azon Princznek útja,
ki a' Császárnak a' Rodannuson való által-
menetelben ellene akar állani, az ó Mou-
lins és Macon felé való útjai elvágattassa-
nák. De nem volt szükség a' Mirbeli hid-
ra, minthogy a' Guilletieri nép azt a'
Huszár tsapatot, a' melly oda recognoscí-
rorás végett kijött vala, így köszöntötte:
Éljen a' Császár! Ez a' Lyoni külső
városi nép esmeretes a' maga jó hazafisá-
gáról. Innét azon seregek elein vágatott
a' Császár lóháton által Lyonba, a' mel-
lyek azért jöttek vala ki onnét, hogy bé-
menetelét meggátolják.

(A' többi következik)

A n g l i a.

A' Frantzia országi új történetek ugy
elfoglalták Angliában a' közönséges figyel-
metességet, hogy e' miatt még a' gaboná-
nak bévitettetését tilalmazó projektomot is
elfelejtette a' nép, melly felett oly nagy táma-
dás vala tsak nem régen is Londonban. —

Az eddig Frantzia országban tartózko-
dott Anglusok tsordával futnak haza An-
gliába; a' hajók alig győzik őket által hor-
dani. Frantziák is nagy számmal futnak
oda által. Tsak Martzius 16. dikán 90 ilyen
futók szállottak ki Newhavenbe, kik
között Talleyrand Hertzegné és a'

Moreau' özvegye név szerént említettnek. A' Boulognei és Calaisi partokon nyűsögve várják az e' féle futók a' hajókat, hogy a' nyughatatlan Frantzia országot mennél hamarább oda hagyhassák. —

A' katonaság szüntelen evez által Angliából Belgiumba; Mártzius 18-dikán is 5000 testőrzők indultak útnak, hogy oda által evezzenek. Már ekkor tudták Londonban, hogy Hertzeg Wellington rendeltetett Belgiumba fő vezérnek.

A' múlt esztendőben közel harmadfél millió forintot érő újság levelek jöttek Angliából által a' száraz Európába; a' plánta tartományokba is kivitetek valami ötöd fél millió forintot érők. Angliába ellenben alig ment által, mindent egygyütt vévén, valami 200 ezer forintot érő újság.

Utolsó Jegyzések.

Béts. — Báró Vincent, a' Frantzia Királyi udvarnál volt Cs. K. Követ, e' hónap' 3-dikán Párisból megérkezett Bétsbe. — Végezetre a' több idegen követek is mind passust 's postalovakat kapván, eltávoztak Párisból. Az Anglus követ elment egyenesen Londonba, a' többek pedig a' Rénuson által jöttek.

Olasz Ország. — Pápa ő Szentsége, kinek Bolognába való jövetelét a' múlt keddi M. Kurirban jelentettük, onnét is tovább folytatván útját, Velentzében jött.

Páris. — A' Cadorei Hertzeg (Champagny) a' gabona-tárházak' fő Inspektorává neveztetett.

A' Mártzius' 26-dikán költ Dekretomai közzül egygyik által Napoleon tulajdon magát a' Párisi Nemzeti Seregek Komendánsává, 's a' maga Adjutánsát General-Lajtnant Durosnel Vice-Komendánsává nevezte, a' ki mindegyik körülállásokrol, a' mellyek ezen Nemzeti testőrző sereget illeti, egyenesen Napoleonnak teszen jelentéseket, 's tölle vár parantsolatokat.

Marschal Marmont elment Angliába: — Marschal Viktor, hűsége maradváa a' Király mellett, helyette az Ex-Consul Lebrun fia a' Plaisancei Hertzeg nevezett ki.

Az újabb levelekben, mellyek ma tétettek közönségesse, Marschal Mortier és Macdonald is megneveztetnek, azok között, a' kik a' magok Császárjokhoz Párisba vissza tértek és oda megérkeztek.

A' Gazette-de-France írja, hogy Mártzius 26-dikán Kurir érkezett Nápolyból Párisba, és hogy a' Bétsi Congressusra összehgyülekezett Hatalmasságok meghatározták légyen, hogy el nem oszlanak innét, addig, míg Európának tsendeslége felől bátorságossá nem téttetnek.

A' *Journal de Paris* azt erősíti, hogy Dupont (a' nem rég volt Hadi Minister, és a' ki arról leg nevezetesebb ember, hogy Spanyol országban Baylennél, seregeivel egyetemben elfogattatott, 's azért a' Napoleon kegyelmességiből ki esett volt), Toursban a' Napoleon Párisba való megérkezését megértvén a' maga vezérlése alatt lévő seregek ezt a' hírt kihirdettette, 's a' három sziaú bokkrétát maga is felszurta — továbbá, hogy Marschal St. Cyr (ki a' Király' hűségében megmaradt) Orleansból inas köntösbe öltözködve szökött-el 's tsak így menekedhetett-meg.

A' *Journal General de France* ilyen anekdotával szolgál a' maga olvasóinak: — „Az első Frantzia, úgy mond, a' ki Napoleonnak a' partra való kiszállásakor eleibe ment volt, egy ifiú tiszt a' nemzeti testőrzők közzül. Eanek igen gazdag embernek kell lenni, minthogy e' képpen szollott Napoleonhoz: Sirel. Éa a' kardommal egygyütt száz ezer Frankot ajánlok Felségednek szolgálatjára. — „Én mindkettőt elfogadom, így felelt Napoleon, magadat pedig Ordonnatz tífztemmé nevezlek.”